

Ν. Σηφουνάκης κατά υπουργείου Περιβάλλοντος

Σχετικά με τους μορφολογικούς κανόνες στους οικισμούς

Σε δήλωσή του ο τ. αναπληρωτής υπουργού ΠΕΚΑ κ. **Νίκος Σηφουνάκης** τοποθετείται κριτικά στις δηλώσεις και αποφάσεις της γενικής γραμματέως του υπουργείου η οποία για πρώτη φορά μετά την μεταπολίτευση απεφάνθη ότι η θεσμοθέτηση έστω στοιχειωδών μορφολογικών κανόνων για τη προστασία του οικιστικού περιβάλλοντος *«καταστρέφει την αυθεντικότητα των οικισμών, παραποιεί την ιστορία τους, αλλοιώνει την φυσιογνωμία τους με την παρεμβολή και τελικά επικράτηση κακέκτυπων παλαιών μορφών.....»*.

Αναλυτικά η δήλωση του Νίκου Σηφουνάκη

«Από την 25^η Ιανουαρίου 2015 – ακριβώς ένας χρόνος - απέφυγα να προβώ σε οποιαδήποτε κριτική στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου ΠΕΚΑ έχοντας ως αρχή ότι η κάθε πολιτική ηγεσία προκειμένου να κριθεί, απαιτείται χρόνος.

Αναγκάζομαι όμως να τοποθετηθώ κριτικά μετά τις πρωτοφανείς δηλώσεις και αποφάσεις της Γενικής Γραμματέως του Υπουργείου η οποία για πρώτη φορά μετά την μεταπολίτευση απεφάνθη ότι η θεσμοθέτηση έστω στοιχειωδών μορφολογικών κανόνων για τη προστασία του οικιστικού περιβάλλοντος βασιζόμενη μάλιστα σε μελέτες, που εκπονήθηκαν από γραφεία μελετών «*καταστρέφει την αυθεντικότητα των οικισμών, παραποιεί την ιστορία τους, αλλοιώνει την φυσιογνωμία τους με την παρεμβολή και τελικά επικράτηση κακέκτυπων παλαιών μορφών.....*»

Έτερος «Καππαδόκης» σύμβουλος της κυρίας Γραμματέως μάλιστα δήλωσε, πομπωδώς ότι η επιβολή τους σημαίνει «*επιβολή ενός αρχιτεκτονικού ζουρλομανδύα*».

Από τα μέσα της δεκαετίας του 60 και κυρίως μετά την μεταπολίτευση, χάρις στους μορφολογικούς κανόνες που θεσμοθετήθηκαν με απλές Υπουργικές Αποφάσεις ή Προεδρικά Διατάγματα ή Νόμους, διασώθηκε ότι σήμερα επαινούμε όπως η Ύδρα, η Σύμη, το Καστελόριζο, η Χάλκη, τα Ζαγοροχώρια, η Λέσβος κ.α.

Τα αντίθετα παραδείγματα δυστυχώς του πράγματι «*Αρχιτεκτονικού Ζουρλομανδύα*» είναι π.χ. η με μορφολογικούς κανόνες εδώ και σχεδόν τέσσερις δεκαετίες, δομούμενη *Νήσος Πόρος* και ο άνευ κανόνων απέναντι οικισμός του *Γαλατά*, όπως το Ναύπλιο και το Τολό αντίστοιχα.

Ο βαθμός προστασίας ήταν πάντοτε ανάλογος της σοβαρότητας της κήρυξης. Από τους 882 χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς, η πλειοψηφία τους κηρύχθηκε με Προεδρικά Διατάγματα γενικού χαρακτήρα χωρίς ειδικούς όρους. Δεν υπήρξαν δηλαδή εξειδικευμένες μελέτες για έναν οικισμό ή οικιστικό σύνολο ή περιοχή.

Το όλο έργο επαφιόταν στις Αρχιτεκτονικές Επιτροπές, οι οποίες όμως δεν διέθεταν εργαλεία που θα μπορούσαν να εγγυηθούν την ποιότητα του αρχιτεκτονικού έργου ήτοι αντικειμενικά κριτήρια και πλήρη επικαιροποιημένα στοιχεία.

Με αυτά τα δεδομένα, το 2010 αποφασίσαμε το πρόγραμμα για την διαμόρφωση εξειδικευμένων πλαισίων δόμησης για κάθε περιοχή και τους επιμέρους τόπους της για να αναδειχθεί το διαφορετικό της τοπικής αρχιτεκτονικής ιστορίας σε όλη την Ελλάδα και της πολεοδομικής φυσιογνωμίας των οικισμών, με σεβασμό του τοπίου ως φυσικού πολιτισμικού και οικονομικού πόρου.

Προχωρήσαμε άμεσα τις μελέτες ολοκληρώσαμε τις αναθέσεις σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και συστήσαμε τις Επιτροπές παρακολούθησης και παραλαβής των μελετών με την συμμετοχή των συλλογικών αρμοδίων φορέων.

Αυτό το πρόγραμμα όπως και άλλα που σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε νομοθετικά την ίδια περίοδο, νέος ΓΟΚ, Νέος Τρόπος Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών, οι ελεγκτές δόμησης, η ευθύνη των αρχιτεκτόνων για τις μελέτες για τους παραδοσιακούς οικισμούς, η δυνατότητα υπέρβασης των μορφολογικών κανόνων για εμπειρισταωμένες μελέτες, οι ενεργειακοί επιθεωρητές, αποτελούσαν το πλαίσιο λειτουργίας ενός σύγχρονου Ευρωπαϊκού κράτους: Θεσμοθέτηση με διαφάνεια, κανόνες λειτουργίας ίδιους για όλους, συνεχής συλλογικός έλεγχος και ευθύνη.

Εν κατακλείδι, κοινή διαπίστωση υπήρξε ότι η αισθητική των πόλεων και των οικισμών αποτελείσμα μιας παραγωγής οικοδομικής που μας προσβάλλει, έπρεπε να αλλάξει.

Και αυτό αποτελεί ευθύνη -της οργανωμένης πολιτείας και όχι βέβαια αποκλειστική ευθύνη της όποιας συντεχνίας που θεωρεί εαυτόν τη μόνη αρμόδια να κρίνει και να αποφασίσει.

- Ενηλικιωθήκαμε με την κριτική της αριστεράς στο «αδιάφθορο» δεξιό κράτος που επιτρέπει το οικοδομικό κιτς να ισοπεδώνει την Ελλάδα.
- Το νέο κράτος της αριστεράς της Γενικής Γραμματέως του ΥΠΕΚΑ για το έργο που παρέλαβε και το οποίο δεν θα θεσμοθετήσει, όπως διακήρυξε, άρα τζάμπα ο κόπος των υπαλλήλων του Υπουργείου, των εκατοντάδων αρχιτεκτόνων, μηχανικών, περιβαλλοντολόγων, των μελετητικών γραφείων, των επιτροπών επίβλεψης, των χρημάτων που δαπανήθηκαν, γιατί έτσι αποφάσισε η δρώσα αριστερά.
- Το νέο κράτος της αριστεράς δια της Γενικής Γραμματέως μας πληροφόρησε ότι: *«Με τις μελέτες που παραλάβαμε, έγινε μια καταγραφή και ανάλυση της κατάστασης ανά οικισμό που περιλαμβάνει τα όρια τους και την αξιολόγηση αυτών, τις ασύμβατες χρήσεις ή κατασκευές και επομένως το Υπουργείο έχει στα χέρια του ένα πλούσιο υλικό.....»*
- Τρέμετε διατελέσαντες Υπουργοί που επιβάλετε μορφολογικούς κανόνες δόμησης σε πόλεις, νησιά, οικισμούς, *Κωνσταντίνε Τσάτσε, Γεώργιε Πλυτά, Στέφανε Μάνο, Αντώνη Τρίτση*. Δυστυχώς για σένα Νικόλαε Κιτσίκη, οι καταγγελίες σου για το μεταπολεμικό δεξιό κράτος που κατεδάφιζε τον αρχιτεκτονικό πλούτο των «επαίσχυντων» Βαυαρών αρχιτεκτόνων χωρίς κανόνες, ευτυχώς πέθανες νωρίς.
- Αναμένω από τον Αναπληρωτή Υπουργό να πάρει θέση διότι οι Ευρωπαϊκοί πόροι εδόθησαν ακριβώς για να εκπονηθούν οι μελέτες προκειμένου να υπάρξει θεσμοθέτηση των συμπερασμάτων, δηλαδή το παραχθέν έργο να γίνει πράξη. Κάτω από αυτές τις συνθήκες εντάχθηκε στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ΕΠΠΕΡΑΑ. Σε διαφορετική περίπτωση δεν νοείται ολοκληρωμένο έργο και βεβαίως θα ζητηθούν τα ρέστα από τους ετέρους μας της Commission».